

KJAK

Óluva i Gong

forkvinna

Felagið Føroyskir Sjúkrarøktarfrøðingar

Sjúkrarøktarfrøðingar átala

Felagið Føroyskir Sjúkrarøktarfrøðingar vil átala at manglandi játtan til eldraðkið skal ganga útyvir starvsfólkini. Eisini vilja vit vísa á at øll skerjing av starvsfólkum sjálvsagt rakar búðfólkini á stovnunum.Tað ber sjálvandi til hjá starvsfólkunum at taka ein spurt inn ímillum, men eingin orkar at renna alla tíðina.

Avleiðingarnar av skerjingunum eru, sum leiðarar innan eldraðkið longu hava gjørt vart við, at bæði røktin og dagligdagurin hjá tí einstaka búfólkunum verður ávirkaður.

Tá arbeiðstíðin verður skerd verður tað minni uppsýn av dementum. Sum aftur førir til ótryggleika og búfólk kunnu gerast meira ágangandi og reikandi.

Tað fer at verða longri biðitíð til grunnleggjandi uppávur so sum matarstøður og vesivitjan. Tað merkir á vanligum mannamáli, at búfólkini ikki sleppa á ves, tá tey vilja á ves, men ístaðin tá røktarstarvsfólkini hava tíð at hjálpa teimum. Tað sama er galdandi við mati, tey fáa at eta, tá røktarstarvsfólkini hava tíð at geva teimum at eta.

Tað eru nú knappir tveir mánaðir síðani leiðarar innan eldraðkið boðaðu frá, at herviligar sparingar skuldu gerast innan eldraðkið. Gongdin síðani hevur verið lítið klæðilig fyri eitt samfelag sum okkara.

Tað er ikki heilt frítt, at ein situr við einum beiskum smakki í munnum yvir framferðarhátin hjá almennaverkinum. Fyrst kunnger tey, at tað er neyðugt at fremja stórar sparingar innan eldraðkið. Vanligi føroyingurin, starvsfólk innan økið og avvarandi at búfólkum á eldra/sambýlum vóru

skelkað yvir tær útmeldingar, sum komu yvir hvørjar avleiðingar sparingarnar fóru at fáa.

Undirskriftir vóru samlaðar og handaðar einari hart sperdari landsstýriskvinnuni í Almannamála- ráðnum, har hon lovaði, at hon fór at gera sitt til at sleppast kundi undan ætlaðu sparingum. Eisini gjørdi hon greitt, at sparingarnar ikki skuldu ávirka røktina. Seinni sama dag fór hon í løgtingið við umbøn um eykajáttan til eldraðkið. Eitt tað síðsta løgtingið gjørdi, áðrenn tað fór í summarfrí var at játta 4.1

mio til - ja til hvat? Tað var jú greitt frá byrjanin av, at játtanin ikki var nøktandi og at umfatandi sparingar skulu gerast kortini.

Aftaná at eykajáttanin er komin brúkra Almannaverkið knappan mánaða at finna fram til ein býtislykil av játtani.

Í ein knappan mánað verða búfólk, starvsfólk og avvarðandi hildin í óvissu um hvussu játtanin skal býtast. Ein knappur mánaði við ótryggleika fyri hvat framtíðin fer at bjóða. Eg undrist yvir hví at vit sum samfelag halda at vit kunnu

loyva okkum hesa atferð. Ein knappan mánað har búfólk á røktarheimum kunnu ivast í hvussu teirra dagligdagur fer at verða. Ein knappan mánað har starvsfólk ikki vita um tey fara at hava arbeiði fram yvir. Ein knappan mánað har avvarðandi kunnu ganga í angist fyri hvat framtíðin fer at bjóða okkara eldru minnisveikum borgarum.

Nei hetta er sanniliga lítið klæðiligt fyri okkum sum samfelag.

Tá úrsliti endiliga fyriliggur er svarið, at starvsfólkini mugu renna skjótari. Heilt erligt, skal hetta takast í álvara?

Framhald av síðu ??

TÍÐARGREIN

eru vit í umhvørvishøpi, hvar eru vit í fiskivinnuhøpi, ja, hvar eru vit í Europeiskum høpi í heila tiki. Stórir álvarsamir politiskir spurningar, sum ongan góðan eiga, trokað seg á.

Vit eru ongastaðni. Vit eru hvørki fuglur ella fiskur nakra- staðni, og vit hava ongan politikk á nøkrum týðningarmiklum øki.

Seinasta seansan í Arktiska Ráðnum var bara ein av fleiri áminningum um, hvussu illa vit eru fyri, og hvussu lítið vit hava at standa ímóti við.

Á umhvørvispolitiska økinum hevur Landsverk meldað pass, tí orku- og umhvørvismál verða ikki tikið í álvara í Tinganesi.

Á fiskivinupolitiska økinum hava grannalondini slept endanum, og eru farin í hernað móti okkum við skuldsetingum um, at vit fiska ikki burðardýgt.

Fyri at kyrra grønlendingar og fyri at fáa frið á heimabeitinum, hevur Villy Søvndal skrivað Kanada bræv við áheitan um ikki at vera so stívtrent, sum Svøríkið hevur verið.

Húsfriðurin í kongaríkinum er síðani seglaður og undirskrivaður av danska uttanríkisráðharranum, løgmanni Føroya, og landsstýrisforkvinnu Grønlands, og hin gotlendski veðragjólingurin plantaður á breddan á skrivinum.

Alt samalt bara fyri at kyrra fyrst og fremst grønlendingar, sum kortini ikki gerast limir í Arktiska Ráðnum av hesum politiska glæntrileiki.

Hvat er tað so, limalondini á ráðharrafundinum í Arktiska Ráðnum hava undirskrivað.

“Jú, tey hava bundið seg til at hjálpa hvørt øðrum, móti gjaldi og eftir førimumi, um stórar vanlukkur raka.”

Stórar skipsavanlukkur, ella vanlukkur á onkrum palli, sum kunna smildrað alt tað viðkvæma arktiska økið lívfrøðiliga og kostað fleiri føroyskar fíggarlógir bara í tí fyrsta nosinum.

Landsstýrið, sum erpar sær av at vera við í hesi semju, eigur ikki fyri lúsasalvu, og orkar ikki at lata Landsverki nakrar fáar mió.kr. til tað mest neyðugu tilbúgvinginia heima á landi.

Landsverk hevur longu blakað tilbúgvingina frá sær, tí stovnurin hevur einki at gjalda við, og almennu Føroyar hava onga støðu til, hvussu okkara partur av eini umhvørvisvanluku verður fíggaður.

Hvussu væl frágingin henda avtala er, er harafturat meira enn ivasamt, lesa vit almennu svensku grannskoðanina, sum vil vera við, at Svøríki ikki skal, men kann,

veita hjálp um vanlukkan rakar. Eftir orkupolitiska sáttmálanum, sum samtyktur varð av løgtinginum í 2009, skuldi landsstýrið annaðhvørt ár lata tinginum eina frágreiðing um, hvussu tað gekst við at skerja útlátið av veðurlagsgassum, men har heldur landsstýrið púrt ongar avalur.

Landsstýrið bant seg í hesum sáttmála harafturat til, at tað enntá skuldi koma við enn fleiri hugskotum um at seta enn hægri innlendis mál um at skerja hetta sama útlátið enn meira.

Men tvassa ikki - ikki ein stavur er nortin, og ikki eitt orð spurdist aftur.

Jú, fólkatingsmaðurin hevur sjálvandi rætt í, at fremmandir politikkarar undrandi spyrja eftir, hvat tað er, sum fyrigongur í Føroyum.

Føroyskt sjó- og havøki verður av fremmandum roknað sum eitt stórt svart hol, hvat trygd og tilbúgving viðvíkur, og púrt einki

bendir á, at vit gera nakað við tað. Skipaferðslan í føroyskum sjógvi økist ár um og ár, og merkir hetta ma., at vit fáa størri og størri ábyrgd av teirri tilbúgving, ið eigur at vera skipað her um okkara leiðir.

At stökka undan hesi ábyrgd er lítið dæmlikt, men tað er so tað vit gera.

Føroyska lofthavinum hava vit heldur ongan áhuga fyri, og eisini her eru tað grannalondini, sum stjórna - og inntøkuføra – føroyskt virksema við fremmandum arbeiðsplássum.

Eingin ivi er um, at handalagið at stjórna føroyska samfelagnum er alt ov vánaligt. Líkasælan er ov stór, bæði á landi, á sjónum og í luftini.

Landsstýrið megnar ikki at útvega fiskivinnusamfelagnum Føroyum eitt havrannsóknarskip, og eingi framtøk hómast fyri trygd á sjónum á tí velduga havøki, føroyingar hava fingið í vøggugávu og sum størstu

sjálvfylgju eiga at umsita saman við lofthavinum.

“Føroyar kunna hinvegin gera nakað á trygdarpolitiska økinum, um viljin, hugurin og hegnið er til tað.”

Føroyar kunna, eins og Ongland hevur gjørt tað, taka seg saman við reiðaríum, tryggingar- og oljufeløgum og at skipa eina tilbúgving, so at møguligar vanlukkur ikki koma at oyða alt lív kring oyggjarnar, um illa vil til.

Men tíverri - einki verður gjørt av føroyska fiskivinnusamfelagnum.

Til ber ikki at dusa sær í, at grannarnir rætta eina hond, um illa vil til, tí eisini grannarnir hava eygini eftir, at allir røkja felags skyldur.

“Eingin sleppur at spæla frispæl, og tað er júst tað, ið altjóða sáttmálar avtalað.”

Tað er tí í tøkum tíma, at politiska skipanin tekur seg um reiggj.

Føroyar hava higartil snøgt sagt ikki havt nakran vilja til at røkka fram at røttu pallunum at tosa sína egnu søk, og mugu tí lata sær lyndað, at verða flokkaðar sum paríastatur.

Ein av fremstu samgongumonnunum sigur okkum, at soleiðis eru politisku kenningar hansara í útlandinum farnir at flokka land okkara.

Hesi støðumeting av landi okkara eiga allar góðar kreftir í hesum landi at herja ímóti og berja niður.